

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LXI. ÉVFOLYAM • 678. SZÁM

2.

2017. FEBRUÁR

CSEH KATALIN

Farsangi mondóka

Cafrang, farsang,
csipke, tüll és fodor,
az arcokon mosoly,
móka, jókedv, vidámság,
s egy kis csalafintaság.

Űzzük messze a telet!
Fénybatáron érkezik
a pompázatos kikelet.

KISS LEHEL

Éji vihar

Mögötte bú és előtte báj,
ott suhan, nézd, a Sötét Király!
Jobb kezével csillagokat markol,
s úgy dobálja öblös puttonyába,
bal keze a félholdra tapad jól,
tekergeti, húzza, ráncigálja.
Mögötte bú és előtte báj,
viszi a fényt a Sötét Király!

Ám a holdsarló – halld csak! – fordul egyet,
szakad a puttony, a sok csillag kihull,
s a Sötét Király arcába nevetnek
csilingelőn, de irgalmatlanul.
Szalad a bú, és marad a báj,
szalad az ordas Sötét Király,
pereg a fény, és ragyog az égbolt...
Kicsikét félttem, de azért szép volt!

DÖME ZSUZSA

Sárkányok

Mi történik a barlangban,
hogy-hogy ilyen hangzavar van?
Semmi, semmi, csak pár sárkány
bolondozik farsang táján.

Csontja ropog, a vén sárkány
csárdást lejt a jelmezbálján,
vele járja unokája,
királylány a maskarája.

Forrósodik barlangszikla,
izzik, villan sárkányszikra,
táncot ropnak, tüzet, lángot
hánynak huncut, víg sárkányok.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Farsang a csillagokban

Darth Vader

Én vagyok a sötét lovag,
De csak ha kívülről néztek.
Van belül egy kis zseblámpám,
Felgyújtom, s belülről fénylek.
Kardom is van, narancssárga,
Vágok vele vasat s jedit,
Kellek majd egy végső harchoz,
A sötét oldal néha segít.

Luke Skywalker

A sivatagból jöttem, a múltam felé tartok,
Arra, ahol villognak a színes jedi-kardok.
Mire visszaérkezem, lesz egy apám pluszban,
S lesz egy erő bennem, miről nem tudtam, hogy ott van.
Forgatom a lézerkardot, úrhajókat vezetek,
Megmentem a galaxist, és új jediket nevelek.

Taszajtós mese

Talán ott kezdődött az egész, hogy Samu egy napon a kisautójával játszott. Száguldozott az autó körbe-körbe, mígnem útját állta a nagy dömper.

– Eredj odébb, mert ha nem, eltaszítalak! – dörrent rá a kisfiú.

De a dömperek nem túl okosak, így aztán Samu tényleg odébb taszította. A kisautó vígan haladt tovább, ám egyszer csak elébe toppant a zsámoly.

– Félre, zsámoly, félre, mert különben eltaszítalak! – figyelmeztette a széket Samu.

A zsámolyokról pedig köztudott, hogy fafejúek, így aztán Samu ezt is eltolta. A nagy autókázásban észre sem vette, mikor került eléje a színes kanapé.

– Állj arrébb, mert útban vagy! – kiáltott rá Samu.

A kanapé azonban meg se moccant, ehelyett elkezdett gúnyosan nevetni.

– Mondom, állj arrébb, mert különben...

– Na mondd, mi lesz különben, te incifinci kisfiú? – csúfolódott a kanapé.

– Eltaszítalak! – szólt elszántan Samu.

Mielőtt a kanapé újabb hahotába fogott volna, a kisfiú félre is tolt. Csodálkozott a kanapé, s még inkább Samu.

– Hú, úgy látszik, nagyon erős vagyok! – örvendezett magában.

Alig várta, hogy este legyen. Amikor mindenki lefeküdt, kiosont a lakásból, leszaladt a lépcsőkön, s a parkolóig meg sem állt. Apa autója csendesesen hortyogott. Arra sem ébredt fel, hogy Samu egy jó arasszal arrébb tolt. A kisfiú ujjongott. Hirtelen megtaszított még néhány bóbiskoló járművet. Volt köztük egy traktor is. Amikor kifáradt, szépen visszatolt mindent a helyére, s felosont az ágyába. Álmában közelebb nyomta a tömbházukat a játszótérhez. Éppen a bejáráshoz! Igen ám, de a többi gyerek így nem tudott bemenni a kapun. Samu egyedül játszott. Elég unalmas volt, a kisfiú leverten ébredt.

Másnap séta közben panaszos nyávogást hallottak.

– Nézd csak, egy kiscica! – mutatott felé anyja.

A cica fennrekedt a fa tetején. Samu már tudta, mit kell tennie. Hagyta, hogy anyáék előremenjenek egy kicsit, s füttyörszve nekidőlt a fának.

– Kérlek, fa, hagyd, hogy eltaszítsalak addig a házig, hogy a cica átmászhatson a tetőre! – suttogta a fába.

A fa lombja megrezdült, és Samu minden erejével nekifeszült a törzsnek. A szemét is behunyta igyekezetében, s csak arra nyitotta ki, mikor egy kis szőrösöm a lábához dörgölözött. A cica hálásan pillantott rá, majd eltűnt egy pinceablakban. Samu sietve visszanyomta a fát a helyére, és anyáék után szaladt.

Aznap apa későn ért haza. Anya már morcos volt a várakozástól, hiszen apa kedvencét főzte. De apa nem volt éhes. Akkor anya arca hirtelen pirossá vált, s kiabálni kezdett. Apa hallgatott egy darabig, de aztán ő is felemelte a hangját. Sári sírt, hogy ne hallja az egészet. A nagy hangzavarra Samu is besietett a konyhába. Rá sem ismert a szüleire.

Akkor gyorsan behunyta a szemét. Azonnal észrevette a Fenevadat, a Veszeke-dést. Ott terpeszkedett a konyha közepén. Ormótlan volt, tele piros dudorokkal. Minden dudoron volt egy-egy száj, s mindből vitás áradt. Samu bedugta a fülét, és nekirent.

– Megvagy! Tűnj el innen, nem kellesz nekünk! – kiabált rá.

A Veszekeedés azonban nem moccant, csak még hangosabban ordított.

Ekkor Samu egész testét nekifeszítette, s lám, sikerült is kissé odébb görgetnie. De ahogy elengedte, máris visszagurult a konyha közepére. Akkor minden ere-

jét összeszedve átfogta a karjával, s úgy tolta kifelé az ajtón. Meg sem állt a fürdőszobáig, betuszkolta a kádba, s vizet engedett rá. A Veszekedés elkezdett sisseregni, zsugorodni, s rövidesen eltűnt a lefolyóban.

Samu betámolygott a konyhába. Apa és anya halkan beszélgettek, Sári vígan játszott egy fedővel. A kisfiú megnyugodva ment a szobájába, és elővette a kisautóját. Már a fiókot is alig bírta kihúzni, az autócska pedig olyan nehéznek tűnt, hogy elejtette. Gurigázni akart vele, de meg sem bírta moccantani. Búsan ült hát a szőnyegen, lefekvésig.

Azóta Samu már újra vígan száguldozik a kisautójával. Te pedig, kedves olvasó, ha gyereket látsz autókázni, csitt, ne zavarod. Hadd gyakoroljon. Ki tudja, mit kell majd egyszer eltaszítania...

LÁSZLÓ NOÉMI

Erő-ének

Erős leszek, erős,
mint bölény, medve, jak,
mint vad sárkányfiak,
vándorló mesehős.

Erős leszek, erős,
mint főnix, griffmadár,
mint vágató huszár,
ki egy csapásra győz.

Erős leszek, erős,
mint sziklán éji szél,
mint víz, mikor zenél:
a dallam ismerős.

SZŐCS MARGIT

Jégvirág és Hópihe

A hogy a fagy megpendítette hárfáját, a szél előkapta jégcsap-furulyáját. A muzsikára cidri-táncba kezdett az ablaküveg; úgy riszálta magát, zakatolt, hogy a könnye is kicsordult bele. A könnycsepp didergett erre, vacogott arra, mígnem egy dermesztő fuvallat zúzmara-gyökeret fakasztott belőle. A gyökérből kecsesen ívelő szár szökkent, a végén bimbó pattant, csipkéző szirmok sokaságát bontva magából.

Így jött a világra Jégvirág. Ruhájára reggel a Nap varrt aranysegélyt, este a Hold szőtt csillag-mintát. Élvezte is a varázsát – nem törődött semmi mással, csak a ragyogással.

Egy nap, amikor legjavában csillogott-villogott, vidáman szállingózó pihe-lények sokaságára lett figyelmes. Egyikük éppen előtte légtáncikált.

– Ki vagy, és honnan jössz? – kérdezte a látványtól elragadtatva.

– Röpít a szél hol oda, hol ide, az én ne-

vem Hópihe – válaszolta a jövevény, s már el is tűnt a mélyben.

Jégvirágot befutotta a szomorúság indája. Hiába esküdözött a Hold, hogy soha sem látott nálánál szebbet, Jégvirág csak révedezett, és elégedetlenkedett:

– Bárcsak én is szálldoshatnék ég és föld között! De fogva tart bénaságom, sivár üvegbörtönöm.

Ettől kezdve nem volt vége-hossza a panasznak. A Nap megelégelte az örökös siránkozást, és mérgében felhevítette az ablaküveget. Az üveg leizzadta magáról Jégvirágot, akiből csak az ablakpárkányon tócsába csurranó vízerecske maradt.

Másnap a déli szellő addig simogatta, borzolgatta a pici tócsa vizét, míg párává finomította. A pára felszállt, egyre hűvösödő légrétegeken kelt át, végül újból víztestet öltött.

A csepp, alighogy föleszmélt, vakító vilám, recsegő mennydörgés járta át. Társai-val esni kezdett, a földre zuhogott.

Így ment ez hosszú hónapokon át: egyszer fenn, máskor lenn.

Ám december táján a magaslat jeges hideggel várta. Alighogy vízcseppé vált, varázslatos bizsergést érzett, és azon nyomban habkönnyű, fehér ruhában találta magát.

– Hópihe vagyok, Hópihe – örvendezett, miközben a szél derékon ragadta, táncoltatta, röpítette.

Így keringett lejjebb és lejjebb a lebegés boldog mámorában mindaddig, amíg lepillantott, és látta, hogy alatta vészesen fogy

a mélység, nemsokára földet ér.

– Én szerencsétlen – fakadt ki –, csak egy röpke repülés az életem!

Amint így kesergett, egy ablak magasságába ért, melynek üveglapján kacér jégvirág bokrosodott.

– Bárcsak Jégvirág lehetnék, hogy ragyogjak, sziporkázzak hosszúléptű teleken... – sóhajtotta, de már alá is hullt, nem hallhatta Jégvirág fohászát:

– Ó, ha én is szálldoshatnék ég és föld között! De fogva tart bénaságom, sivár üvegbörtönöm...

BERTÓTI JOHANNA

Tél?

Dörög a hóágyú,
és magában dohog:
„Mennyi bucka, kátyú...
Folyton robotolok!”

Egy fűz könnye cseppen:
„Ó, az mégsem lehet,
hogy már decemberben
temessük a telet.”

A csóka így cserfel:
„Mondjam, vagy ne mondjam?
Idén hóemberrel
még nem találkoztam.”

Bent ülök: „Ez igen!
Még egy ilyen telet!”
S csak bámulom, milyen
fehér a mennyezet...

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Se itt, se ott

Ha máshol vagyok, otthon lenne jó,
otthonról meg máshová vágyom,
engem folyton felvet az ideg,
vagy szorít, vagy bő a nadrágom.
Ha húsleves otthon az ebéd,
rendszerint a paszulyt kívánom,
ha menni kell, én inkább maradnék,
a helyem sosem találom.
Van úgy, hogy minden jó lenne,
de közbeszól egy régi barátom,
itt lakik a borzas fejemben,
szerencse, hogy sohasem látom.

Selyemhaj és Kenderkóc

Az Alföld tengersík vidékén, ott, ahol az ég a földdel összeér, valamikor Tündérhon terült el. Itt élt Selyemhaj és Kenderkóc. Országuk hiába volt Tündérhon, nem lakott benne boldogság, amióta a deli tündérkirályfi nyomtalanul eltűnt. A királynak bánatában örökké fázott testelke, sem nyári forróság, sem hegynyi takaró nem tudta felmelegíteni jégcsappá dermedt tagjait.

Egy nap maga elé hívatta a tündéreket, s megparancsolta, hogy legjobb tudását összeszedve mindenki készítsen királyi palástot. Akié a legmelegebb lesz, kívánhat bármit, ő teljesíti. Aki viszont üres kézzel tér vissza, nem lehet többé Tündérhon lakója.

Szétillantak a tündérek, siettek a legmelegebb anyagokat begyűjteni. Kenderkóc, a legkevélyebb tündér mindenkit félrelökve rohant az aranybárányhoz. Miközben fényes, meleg gyapját nyírta, elgondolta, hogy jutalmul nem kér kevesebbet, mint a tündérkirály hatalmát.

A szelíd kis Selyemhajnak nem maradt egyéb, csak a tóban ázó kender maradéka. Hiába törte, tilolta, a durva szárazakat nem tudta megfonni.

Egyszer csak ott termett egy sündisz-nócska, s így szólt:

– Én segíthetek rajtad, ha hozzám jössz feleségül.

Selyemhaj meglepődött, de végül beleegyezett, hiszen nem akart megválni Tündérországtól.

Azzal nekiálltak a munkának. Selyemhaj áthúzogatta a kenderszárazakat Sündisz-nócska tüskéi között, mintha gerebenezné, s láss csodát, a csepű kivált. A durva szárazak finom, selymes szállá szelídültek. Eből már könnyedén megfonta a fonalat, és megszötte a palástot.

Szépnek szép volt ugyan, de nem volt meleg, hiába hajtotta többrét, és próbál-gatta magán Selyemhaj.

– Egy cseppet se aggódj – szólt Sündisz-nócska –, ennek a köpönyegnek varázssereje van, majd meglátod.

Másnap siettek a tündérek a király elé. Volt, aki medveszőrből készített kabátot, más rókabundát hozott, de Kenderkóc mindenki elé vágott, s az aranybárány gyapjából szőtt palástját sietve ráterítette a tündérkirály vállára.

Úgy tűnt, mintha a király kezdené felmelegedni. De csak egy pillanatra, mert ismét kékbe váltott a színe, és a szakála újra deres lett.

Kenderkóc mérgében nekiesett a többieknek. Cibálta, tépte a hajukat, míg mindenkiét össze nem kusálta, akár a kenderkócot.

– Elég ebből a hajcihőből! – kiáltott mérgesen a tündérkirály. – Kenderkóc, takarodj Tündérhonból! A hajad pedig örökre maradjon kócos!

Ekkor libbent be a terembe Selyemhaj, s a remegő királyra terítette kenderből szőtt köpönyegét. A király arca nyomban felengedett, mosolyra derült. Ilyen jó meleget régen nem érzett. A szeretetben rejlett a köpönyeg varázsereje. Ez melegítette át a király szívét.

– Halljam, lányom, mit kívánsz? – kérdezte Selyemhajtól.

– Sündisznócskát férjemnek – mondta Selyemhaj mindenki nagy meglepetésére.

Abban a pillanatban Sündisznócska keresztülbucskázott a fején, s mit gondoltok, ki állt a Tündérkirály előtt?

Nem más, mint elveszettnek hitt, deli szép fia, akit Jégkirálynő varázsolt el. Mindaddig sündisznóbőrben kellett élnie, amíg egy tündérlány hozzá nem megy feleségül.

Egymás nyakába borultak. Tündérhont ezentúl Kenderesnek hívták. Mindenki kender termelt. Kenderből készült itt ruha, takaró, törülköző, de még a tyúkok is kendermagosak voltak.

Eddig szőttem a mesét, fond tovább, ha szeretnéd.

Mesénk az Alföldre, Jász-Nagykun-Szolnok megye kisvárosába, Kenderesre visz, de kendert persze nemcsak a kenderesiek termesztettek, hiszen a házilag fontszőtt kendervászon alapanyaga volt a paraszti ruházatnak, törülközőnek, abrosznak, lepedőnek, zsáknak, kenderből verték a kötelet, bogozták a halászhálót is. A magyar népviselet felső, színes darabjai tájegységenként változnak, de amit alatta hordtak, az ing, a pendely, a gatya szinte azonos szabásminta szerint készült. A lényeg az volt, hogy tiszta és kényelmes legyen, melegítse a testet, a lelket.

BULCSU ÉS BOTOND

Bulcsu vezér

Januári mesém nyomán, remélem, a diadal szó ezentúl ugyanúgy felidézi számotokra Pozsonyt, mint a vész Mohácsot. Ne feledjétek: sokkal többet nyertünk Pozsonynál, mint amennyit veszítettünk Mohácsnál. Árpád korában és az utána következő században még volt vezérünk, erőnk, tudásunk méltó választ adni az országunkra támadó, a kincseinket elrabló ellenségnek vagy az áruló szövetségesnek. Nem a hódítás, nem a bosszú vezette őseinket, hanem az önvédelem, a méltányosság és az igazság.

Bulcsu és Botond neve fénylik fel ebből az időszakból, amelyet tévesen a rablóhadjáratok vagy kalandozások korának neveznek. Ezt a hamis bélyeget a nyilainktól reszkető Nyugat sütötte ránk, és a magyar történetírás azóta is szolgámód elfogadja ahelyett, hogy kiigazítaná.

Lássuk hát a igazságot.

Nem kalandoztunk, nem fosztogattunk. A pontosan megtervezett X. századi hadjáratoknak három céljuk volt.

1. Megerősíteni a pozsonyi diadal eredményeit, megvédeni az ország függetlenségét úgy, hogy a hadszíntér mindig a határokon kívül legyen, az otthonmaradók békében élhessenek.
2. Szövetségeket kötve bekapcsolódni a nyugati hatalmi harcokba, gyengíteni az ellenfelet, megakadályozni, hogy ismét

összefogjanak a magyarok kiirtására. 3. Visszaszerezni jogos tulajdonunkat, a több társzekérnyi aranykincset, legfőképp a Szent Koronát, amelyet Atilla örököseiként a hun-szkíta leszármazott avarak őriztek a Kárpát-medencében, és Nagy Károly frank király 795-ben rabolt el tőlük. Csoda-e, ha a kalandozásoknak csúfolt, de valójában rendkívül céltudatos magyar hadjáratok épp azok a

A X. századi magyar hadjáratok

városok, kolostorok ellen irányultak, amelyek közt szétszították Atila kincseit? Égbe kiált az igazságtalanság: az avarokat kifosztó Nagy Károly dicsőséges győztes, az általa elrabolt kincseinket visszaszerezni próbáló magyarok gyilkos kalandorok?!

De sagittis hungarorum libera nos, Domine! A magyarok nyilaitól szabadíts meg, Urunk! – imádkozott rémülten Nyugat-Európa ahelyett, hogy visszaadta volna, ami a miénk, és hagyott volna békében élni a Kárpát-medencében. Őseinket barbár hordának bélyegezték, pedig csak erősebbek és igazabbak voltunk, mint ők.

A felsorolt célok jegyében 907 és 970 között a magyar hadak fényes győzelmek egész sorát aratták. A Magyar Fejedelemség Európa katonai nagyhatalma volt. A Vezérek Tanácsa irányította, az otthonmaradó fegyverkovácsok, bányászok, földművesek, dolgos asszonyok, hátvéd csapatok összefogása támogatta harcosainkat. Tudásuk, elszántságuk, szervezettségük, sztyeppei harcművésztük, fegyvereik, lovaik legyőzhetetlenné tették őket. Élükön tisztalelkű, harcedzett, hős vezérek, a Turul-uralkodóház hercegei álltak: Zolta, Taksony, Tarhos, Bogát, Szalárd, Bulcsu.

Ahány év, annyi hadjárat, bravúros győzelmek sokasága és néhány vereség is. Seregünk eljutott sok ezer kilométerre a hazájától az Északi-tengerig, az Atlanti-óceánig, folyókon és égbe nyúló hegyeken kelt át, végigsepert német, frank, itáliai királyságokon, fejedelemségeken.

A legfényesebb hadjáratot Bulcsu főhorka vezette 954–955-ben. Csak Nagy Sándor vagy Napóleon mérhető hadvezéri nagyságához, de a történelemlönyvek csupán egyetlen csatáját emlegetik, az utolsót, az augsburgi vagy Lech-mezei vereséget. Persze eltorzítva, felnagyítva. Bulcsu és Lehel vezér egész seregével együtt odaveszett Augsburgnál, de ez a vereség korántsem volt oly végzetes a magyarok számára, mint ahogy hinni szerették volna, és velünk is megpróbálják elhitetni ellenségeink.

Két seregünk elpusztult, de a harmadik Botond (a konstantinápolyi hős édesapja) vezetésével oroszlánként rontott I. Ottó német seregére, és rettentő bosszút állt a Lech mezején törbe csalt magyarok haláláért. A hadjáratok még 970-ig folytatódtak.

Ki volt a győztes, és ki a vesztes tehát? Miért csak a hét gyászmagyarra emlékezünk? X. századi történelmünk nem a gyász, hanem a győzelmek kora. Népünk még a turul röptét követte, és ez a fény, az igazság útja volt.

Zsigmond Emese

Milyen jelszóval szövetkeztek ellenünk 907 júliusában az európai hatalmak?

Bulcsu meghódította az olasz Aquileiát is. Ősei közül ki vette be ezt a várat?

Novemberi megfejtés: A hun harcosok nem pajzsaikból, hanem a pajzsaikon odacipelt földből hordtak össze dombot, hogy benyilazhassanak az ostromlott Aquileia várába. Ez a hegy Udine városában ma is Atila nevét viseli. **Nyertesek:** a szatmárnémeti Református Gimnázium III. osztálya; a csíkközmási III. osztály.

Botond

BENEDEK ELEK nyomán

A magyarok harci kedve nem lohadott a németországi veszedelem után. Amint erőre kaptak, meg sem állottak a görög császár városáig.*

Megijedt a görög császár a magyar sereg láttán, elzáratta a városnak mind a hét kapuját. Azt üzenté, hogy ne ontsák egymás véré, inkább álljon ki a görögök részéről is, a magyarok részéről is egy vitéz bajvívásra. Ha a görög győz, a magyarok szépen menjenek vissza a hazájukba, ha a magyar győz, nagy adót fizet nekik.

– Jól van – mondotta Apor, a magyarok vezére –, hát csak jöjjön az a vitéz.

Elmennek a követek, s hát jó ki a vár kapuján egy rengeteg nagy óriás, két karját összefonva megáll a magyarok előtt, s mondja nagy büszkén:

– Hadd lám, ki mer kiállani velem! De egyszerre kettő jöjjön, eggyel nem is kezdek.

Összenéztek a magyarok, szikrázott a szemük a haragtól, s egyszerre száz is kiáltotta: Én is kiállok! Én is!

Botond, az apró termetű, de tagbaszakadt harcos elejbe állott a görög vitéznek, s mondta neki:

– Hallj ide, görög óriás, Botond az én nevem. A legkisebb vitéz a magyarok közt. Állíts csak te magad mellé még két görögöt!

S amikor ezt mondotta, megforgatta a buzogányát, s úgy vágta a vár vaskapujához, hogy egyszeriben kettéreccsent. Akkora lyukat ütött a kapun, hogy egy növények gyermek ki-be sétálhatott rajta.

– No, no – ingerkedett az óriás –, kár volt eldobnod azt a buzogányt!

– Nem kell nekem sem buzogány, sem kard – mondotta Botond, s üres kézzel ment a görögnek. Egyszer jobbra lódította, aztán balra; akkor felkapta, megkeringette a levegőben, s úgy a földhöz teremtette, hogy ha hét lelke lett volna, az is kiszalad belőle.

De bezzeg szégyellte ezt a csúfságot a görög császár. Ott ült a vár fokán egész háza népével s udvarával, s szentül hitték, hogy az óriás legyőzi akármelyik magyart. S lám, a legkisebbet sem tudta legyőzni.

Szégyenszemre visszatakarodtak a palotába, s a császár akkora adót vállalt, amekkorát csak kívántak, csakhogy hagyják békességben a magyarok.

* Bizánc már Árpád óta adófizetők volt, de Bíborbanszületett Konstantin császár elfeledni látszott ezt a kötelezettségét. Ott állt hát Apor vezér, Botond és Zolta Konstantinápoly falai alatt.

Lehel kürtje

JÓKAI MÓR nyomán

Ászberényben máig is láthatni azt a becses ereklyét, mely egykor harcok lelke volt, s melyet most minden századik ember sem képes megfújni. A szép elefántcsont művön csaták alakjai láthatók bevésve, a rajz ki tudja mily régi, mely szkíta ősvésője alól került ki!

E kürt története érdekes. Vele járt ez a hős vezérrel minden csatájában, szavára új élet ömlött a harcba; a hegytetőn, ha megfúvá, mérföldnyire elhallott zengése.

Az augsburgi gyászos ütközetben a vezér lovát leszúrták, s a paripája alá temetett hős kezéből kitekerték a kardot, mielőtt ideje lett volna azzal önszívét átdöfni. Fogva vitték a győzelmes Ottó eleibe társaival, Örssel és Bulcsuval.

A bírák halálra ítélték a fejedelmi foglyokat. Nem fájt Lehelnek ez ítélet. Az fájt, hogy az áruló Konrád, akinek hívására bejött a magyar sereg az országba, s kinek elpártolása miatt csatát veszített, most ott ült bírái között.

Azt a kegyet kérte ki magának utolsó percében, hogy hadd fúhassa meg még egyszer a kürtjét. Odaadták neki. Belefútt utoljára; hangzott hosszan, hangzott messze a búbánatos dal; a távol bércek szomorúan kiálták vissza hangját. A Lech mezején egy-egy haldokló bajnok ütötte fel fejét a jólismert rivallásra.

Hosszan, keservesen zengett Lehel vezér kürtje. Maguk a poroszlók is elragadtatva hallgatták a bánatos hangot. E pillanatban kiszökött közülük Lehel, s amint Konrádot maga előtt látta állani, úgy sújtá főbe a nehéz kürttel, hogy egyetlen csapása alatt holtan rogyott össze.

– Te mész előttem, s szolgálj leszel a másvilágon* – mondá Lehel.

Úgy ment a vesztőhelyre.

Máig is látszik még egy nagy törés csorbája Lehel kürtjén. Az utódok azt mondják, hogy ez akkor történt.

.....
* Hit volt a magyaroknál, hogy akiket életükben megölnek, holtuk után szolgálják leszenek a másvilágon.

Leopold-Szász Hanga, Gyergyószentmiklós:
Szent László füve

Ronfeld Bence, Gyergyószentmiklós:
A Gyilkos-tó legendája

DERÜLJ, DERÜLJ!

FÓRIS-FERENCZI RITA

Farsangra készülünk

Mi hárman vagyunk testvérek, így a farsangi időszakban három maszkot és jelmezt kell megtervezni, elkészíteni. És azt is ki kell fundálni, hogy milyen verset, mondókát találunk ki a bemutatkozáshoz.

A farsangi jelmezek megtervezését és elkészítését apu irányítja. Ilyenkor utoléri az alkotási vágy. Azt mondja, ha hajlandóak vagyunk legalább egy órát hanyatt fekve és mozdulatlanul maradni, akkor olyan maszkot készítünk, amely hűen tükrözi az arcunk formáját.

Apu vastagon bekeni az arcomat anyu arckrémével. A tesóim újságpapírból darabkákat tépnek. Ezt több rétegben az arcomra helyezik, csirizzel egymásra ragasztják. A szememet és a számomat nem ragasztják le, de ha azt akarom, hogy a

maszkomnak orra is legyen, a számon kell lélegeznem. Apu jelzi, hogy mennyi időt kell még kibírnom, amíg megszárad a maszk. Érdekes kívánni, mert utána ráfesthetem egy mesehős vagy egy állat arcát, attól függ, hogy mi szeretnék lenni a farsangon.

Apu minden hóbertos ötletre talál megoldást. Engem Hannának hívnak, de a teljes nevem Johanna. Ezért találtuk ki apuval, hogy Szent Johanna leszek a farsangon. Ő egy harcos francia lány volt, aki háborúra buzdította a katonákat a királyért és az országért. El is készült kartonból a mellvértem, sisakom. Bronzszínű festékkel fogjuk bekenni, hogy olyan legyen, mintha fémből volna. A tesóm Robin Hood akar lenni. A jelmezéhez viszont kell egy mellény és egy bőrből készült nyíltartó.

Miközben apu mesél, szabunk-varrunk. De csak akkor, amikor anyu nincs itthon. Mert anyu a tavaly nem szólt semmit, amikor két fehér lepedőt szétvagdaltunk, hogy a tesómnak római tógája legyen. De most biztosan meg fogja kérdezni, hogy ki használta el az arckrémét. És jó lenne, ha csak a farsang lejártával fedezné fel, hogy Robin Hood bőrmellényéhez a kedvenc bőrszoknyáját szabdaltuk szét.

TÓTH ÁGNES

Öreg eb

Szomorú a hosszú orrú eb,
mert évről évre egyre öregebb,
s tekintettel a vén kutyaorra,
évszámaival nyúlik kutyaorra,
melyre rászáll egyszer egy derék,
szürke tollú, cserfes kis veréb.
Nem izgatja cseppet sem magát,
tudja, a kutya az orráig se lát,
de reméli, a hallása még jó lehet,
s csicsereg neki egy vidám kis éneket.

MÜLLER KATI rajzai

MARKÓ BÉLA

Séta

Anyu sétáltatja Brunót,
vagy Brunó sétáltatja anyut?
Nehéz ezt innen megmondani,
ugyanis tisztas távolból figyeljük őket,
ahogy ebbe a kockázatos vállalkozásba
némi hangos vita után belevágnak,
de azért elég jól látszik,
hogy jó erőben levő,
egész nap a hihetetlenül pimasz
verebek után rohangáló,

kisportolt vérebünk
miként vonszolja magával
a szintén jó erőben levő,
egész nap fel-alá rohangáló
és este kitartóan szobabicikliző,
ugyancsak kisportolt anyut
az egyik járdáról a másikra,
az egyik fa tövétől a másikig,
ahol végre türelmesen kivárja,
hogy anyu kedvére nézelődjék,
aztán ismét elkezd sétáltatni,
hiszen anyunak is szüksége van
új színekre, hangokra, illatokra
ebben az ingerszegény világban.

Télutó

Télikabátban is jólesik vakarózni. Száll a hó, a tollpihe és – a bolha?

Titeket a padlófűtés, engem a lábhűtés óv a hidegtől

Hideg van. Kihaltak tűnik a táj. De vajon mi az a tollgombolyag az ágon? Egy széncinke! Nem fázik, hiszen fedőtollai alatt meleg „pihemellényt” visel. Sőt „védőmellényének” vastagsága szabályozható. A pihetollak között ugyanis szigetelő levegőréteg van. Hidegben a madár felborzolja pihetollait, s ezáltal vastagabb lesz a melegítő „légpárna”. Ha melegedik az idő, a pihetollak lesimulnak, és így vékonyabb levegőréteget „tárolnak”. Ugyanezen az elven alapszik minden tollas, bundás állat hőgazdálkodása. Úgye, milyen ügyes megoldást „eszelt ki” a Természet a didergők a védelmére?

A havas földön, a bokrok alatt feketerigó szaladgál. Hogyhogy nem fázik a lába, hiszen csupasz?! Ezt is bölcsen oldotta meg a Természet. A madár lábában a vér hőmérséklete fagyponthoz közel van, így nem érez különbséget a külső hőmérséklettel képest, tehát nem fázik. Teste viszont valóságos „kályha”: ott a vér hőmérséklete 40 Celsius fok. Hogyan valósul meg ez a nagy hőmérsékletkülönbség a madár testének két része között?

A rejtély megoldása a csodarece. A testből érkező, meleg vért szállító erek szomszédságában a lábból a hideg vért visszaszállító erecskék sűrű hálózatot képeznek. A hőleadás-hőfelvétel következtében a lábból visszatérő vér felmelegszik, a testből érkező forró vér pedig lehűl. Csodálatos megoldás ez is.

Van, aki a hideg elől föld alatti lakásába menekül anélkül, hogy téli álmot aludna.

Ilyen, télen is aktív állat a róka és a borz. Néha külön kotorékban húzzák meg magukat, néha közös járatban, „társbérleti” viszonyban élnek. Ez azonban ritkán jelent jószomszédi kapcsolatot.

A borz ugyanis nagyon „pedáns”, kényes a tisztaságra, dolgát is a vackától messzebb végzi. A róka viszont rendetlen: vacca körül hulladék és ételmaradék (lerágott csontok, tollak, halfejek), a bundája pedig bolhás. Bár

Kisköpe

A cinkén és a feketerigón kívül ismertek-e olyan madarakat, amelyek nálunk vészeli át a telet?

Novemberi megfejtés: Az északi sarkvidéken nem élnek pingvinek, itt él viszont a fóká, a rozmár, a jegesmedve, a sarki róka, a narvál, a bálna. **Nyertesek:** Kallós Krisztina, Ávasújváros; Benkő Anita Brigitta, Mezőcsávás; a gyergyószentmiklósi Vaskertes Iskola IV. A osztálya.

a két állat külön bejáraton közlekedik, a bolhák átugrálnak a lompos farkú ravaszdi lakásából a finnyás borzhoz, ezért a lakótársak között nem ritka a torzsalkodás, sőt a verekedés. A tél azonban nagy úr, így hát a szomszédoknak ki kell bírniuk egymást tavaszig, amikor is végre különköltöznek, és családot alapítanak, ki-ki a maga tanyáján.

A nagy fehérségben csak a mókus rohangál. Februárban már fogytán az elemózsia, ezért keresi földbe vájt, levelek alá, faodvakba rejtett „éléskamráit”, ahová még az ősszel tölgy- és bükkmakkot dugdosott el. Azóta azonban a puha, fehér takaró befedte a rejtekhelyeket, amiket most a mókus csak nehezen vagy egyáltalán nem talál meg.

A földbe ásott makkok azonban nem vesznek kárba: a tavaszi melengető napfény hatására kicsíráznak, és kis tölgy- vagy bükkcsemeték cseperednek föl a régi éléstár helyén.

A bokrok alatti avarból már február végén kidugja fehér harangocskáit a hővirág. Hogy nem fagy meg szegényke, hiszen éjjel, de gyakran nappal is fagypont alatti a hőmérséklet? A tavasz első hírnöke ilyenkor „átállítja a termelést”: amikor fagy van, nem szőlőcukrot, hanem fagyálló alkoholt, glicerolt termel, így dacol a hideggel. Ha zord fagyok állnak be, akkor ez sem elég, és a kis virág megfagy. De ez szerencsére csak ritkán fordul elő. Gumója azonban a földben átvészeli a fagyot, és a következő tavaszon újra előbújik, és hirdeti a túlélés, a kikelet örök diadalát.

BITAY ÉVA

Borzalom! Már megint nagytakarítás van a borz alomban! Ilyenkor a róka kibaktat a hóba.

Mit gondol...

a mókus? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

MIT GONDOL A PINGVINFIÓKA?

A novemberi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Huh, de meleg van itt! Mindjárt sült pingvin leszek.
- Úgy unatkozom, miért nincs itt egy Napsugár?
- Nézzétek, mekkora a lábam. Vagy ez az apukámé?
- Reszkessetek, orvvadászok! Óriás karmaimmal széttéplek titeket!
- Ki se bújok innen, amíg a hó el nem olvad.
- Apu, elég lenne egy kis ködmön is, ez túl nagy nekem.

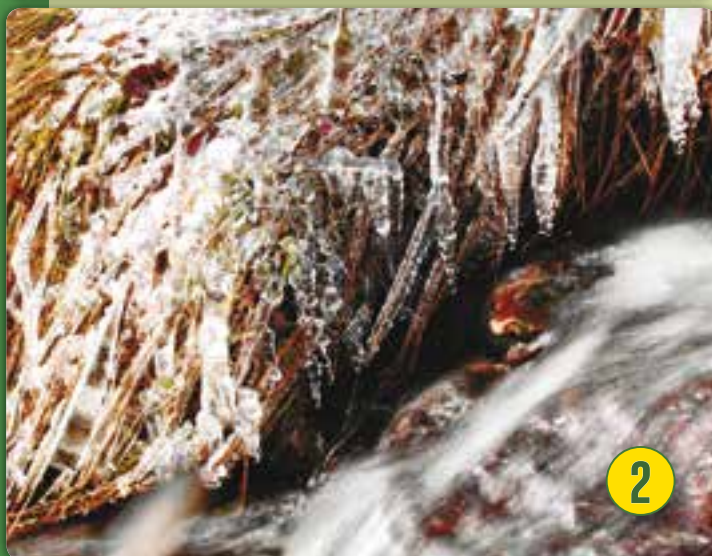
- Anyu, agyonnyomsz, és a lábam is elzsibbadt.
- Hú, de nehéz, biztosan van vagy száz tonna!
- Nyomás alatt nő a ...pingvin. De hogy leszek így magas, és mikor kezdek táncolni?
- Anyu, ha nagy leszek, nem vacogok majd, hanem a fiókáimat melegítem?

**Balogh Ágnes, Marosvásárhely;
Sövér Juliánna, Páll Ferenc, Simon András,
Gyergyószentmiklós; Abrán Bálint, Miklós
Kamilla, Ivó; Csávási Rita, Kézdivásárhely;
Szántai Hanna, Kolozsvár; Kallós Krisztina,
Avasújváros; a sepsiszentgyörgyi Váradi
József Iskola II. E osztálya;
a balavásári III.; a lövétei III. A osztály**

1

Jégcsapok – lándzsák vagy kristálycsodák?

2

3

4

Bosszant, hogy a tévéadók meteorológusai csak a városi emberek, főképp az autósok kényelme szerint minősítik az időjárást. „Sajnos esni fog” – óbégatnak, miközben esőt áhít a szántóvető, a tikkadt föld, az apadó forrás. „Havazástól kell tartanunk” – sopánkodnak elfelejtve, hogy a hó a szántóföld takarója. Nagy tél nélkül nem lesz bő a nyár sem. Azt is elfelejtik, hogy valaha gyerekek voltak, hóban hancúroztak. A jégcsapoknak csakis a veszélyeire figyelmeztetnek. A jéglándzsáktól valóban óvakodjatok, ha olvad az eres, de azért vegyéttek szemügyre a szépségüket is!

A jégcsapok hegyes, kúp alakú jégképződmények (1). Napos-fagyos időben keletkeznek: a napsugártól egy-egy pontban elkezd olvadni a hó, de a víz, mielőtt lecseppenne, megfagy, s utána a legördülő újabb cseppek is. A jégcsap egyre hosszabb és vastagabb lesz.

Formája kúpszerű, de a légmozgás is alakítja. Szélcsendben nem lándzsák, hanem csipkés végű függők alakulnak ki (4, 5).

A napsütötte patak párája és a föld fagyipont közeli hőmérséklete is „művészi” jég-szőnyeget sző a talajra, a fűszálakra, a víz fölötti ágakra, kövekre (2, 3).

A jégcsapokat sok karácsonyi dísz, fényfűzér utánozza.

Te is nevelhetsz jégcsapot. Ha fagyipont közeli a hőmérséklet, egy faágra naponta csepegtess hideg vizet, így idővel saját jégcsapod lesz.

Radnóti Miklós idézettel búcsúzom februártól és tőletek:

A jégcsap egyre nyúlik,
a csöppje már nehéz,
egy-egy kis tócsa pattan,
s szelíden égre néz.

Viszontlátásra a tavaszban! BRREEEKK!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

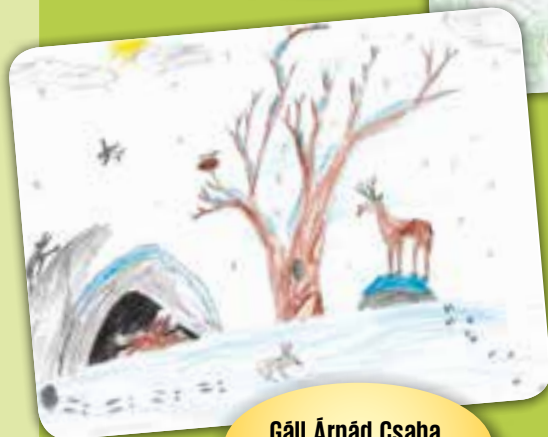

Székely Katalin Virág,
Marosvásárhely

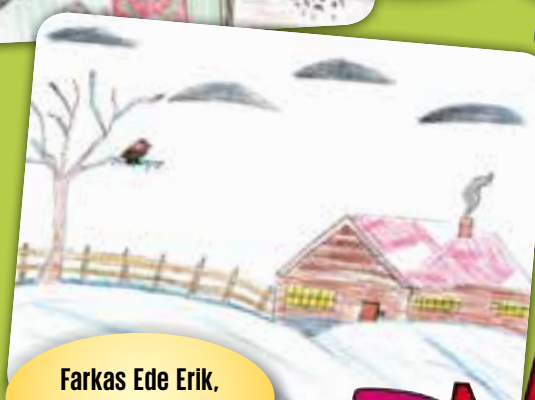

Jakab Dorottya
és **Székely Henrietta,**
Eszteinek

Milyen volt nálatok
ez a hónap?
Rajzoltátok le!

Gáll Árpád Csaba,
Torda

Farkas Ede Erik,
Torda

Rejtvénypályázat

Februárra két keresztrejtvényt is küldök nektek. Az egyik megfejtése Szepesi Attila versének hiányzó sora, a túloldalon levőé egy farsangi szójáték. Akár egyik, akár mindkét helyes megfejtésért könyvjutalmat kap öt szerencsés olvasónk. Láss hozzá mielőbb!

A Rejtvénykirály

– Cine-cine-cinege,
jön a tavasz, hiszed-e?
– Hiszem, hogyha leng az ágon

.....
rügyfakasztó márciusig
jég hátán is megélek!

Szfárli Johanna Beatrix,
Gyulakuta

VÍZSZINTES

1. Becézett Piroska
4. Madárköröm
9. Regény szerzője
10. Női ruhadarab (BOLERO)
11. Románia gépkocsijele
12. Élet
13. Rozoga fal teszi
15. Házasság a közepén!
18. B-vel az elején: kislányok játékszere
19. Ókori nép (ILLÍR)

1	2	3	I		4	5	6	7	8
9				10					
11			12			S		D	
13		14			15		16		
S				17					É
	18			19					
20	A		O	21	22		23		
24	25		26				27		
28						29	A		

VAJNÁR ILONA rejtvénye

21. Oroszlánnév
23. Ónodi Dénes névjegye
24. Nagylelkű, jóakaró
27. Retek belseje!
28. Ügyintéző munkahely
29. Forma

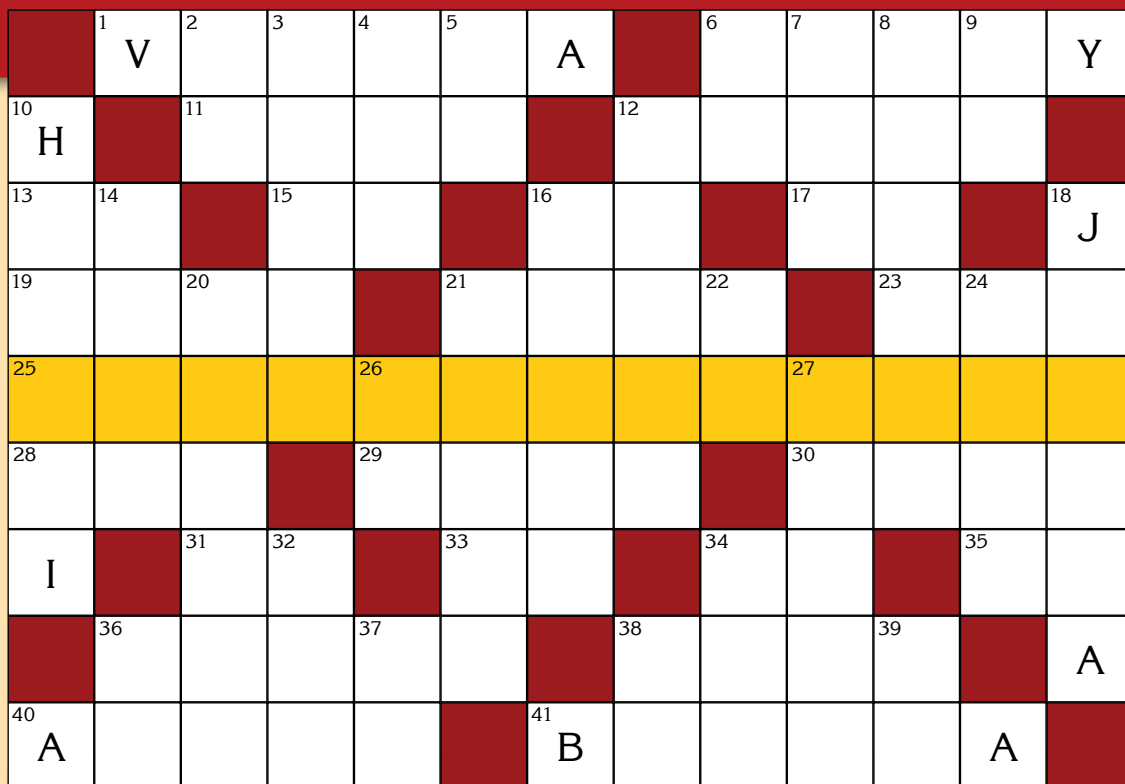
FÜGGŐLEGES

1. A megfejtés
2. Tarka, kendermagos (IROMBA)
3. Vés
4. Tyúkbeszéd
5. Rangjelző
6. Tormát aprít

7. Orbán Réka névjegye
8. Módszere eleje!
10. BÉKY
12. Szövetség, egyesület
14. Zászló
15. Négyszög két szemközti sarkát összekötő vonal
16. Egy bizonyos idő óta
17. Órás István névjegye
20. Amely személy
21. Női név (LEA)
22. S!
25. R!
26. YD
27. Tova

Nyertések

A novemberi rejtvénypályázat megfejtése: Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája. Nyertések: Zsidó Emese Tímea, Marosvásárhely; Éltés Karola, Nagytusnád; Marton Barbara, Márkod; a szatmárnémeti Hám János Líceum III., a sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskola II. C osztálya; a körösfői IV. osztály.

2

A kínai iskolában farsangot rendeznek. Chuan lesz a postás, Lee a hóember, ...

– Te minek öltöztél be a farsangon?
– Csak.

MÜLLER VILMOS
rejtvénye

VÍZSZINTES

1. Mérgeskígyó
6. Mondatrész
11. Pogácsa
12. A beszéd eszköze
13. Antal Géza
névjegye
15. A közepén ehet!
16. Párosan kidőli!
17. Szatmár megye
autójele
19. ..., ruca, vadliba
(mondóka)
21. Angol

23. Ritka férfinév (ABA)

25. A megfejtés

28. Állat hátsó része
29. TV műsor
30. Becézett László
31. Utóirat, rövidítve
33. Római pénz volt
(AS)
34. Irsai Anna névjegye
35. Szlovákia autójele
36. Híresség, csillag
38. Becézett Andrea
40. Nem felett
41. Vesztőhely

FÜGGŐLEGES

2. Pici a közepén!
3. Lazít, alszik
4. Máj termeli
5. Vés
6. Páratlan agy!
7. Titokban figyel
8. Kerek gyümölcsöt
terem
9. Névszélek!
10. Katona régiesen
12. Férfias ellentéte
14. Japán társalgónő
(GÉSA)
16. Pusztítás
18. Becézett János
20. Írószer
21. Zagyva, zavaros
22. Üres tál!
24. Medvegyerek
26. Csak a közepe igaz!
27. Vevőre vár
32. Ezen a helyen
34. Kezével jelez
36. Sálvégek!
37. A túloldala
38. Antal István névjegye
39. Kiflidarab!

Deák Zsanett Beáta, Szilágycseh

1

Találd ki!

Satírozz be minden felületet, amiben pöttyöt találsz.

2

Jelöld meg minden képsorban a kakukktojást (az oda nem illő tárgyat), majd olvasd össze a hozzájuk tartozó betűket.

Szilágyi Henrietta,
Magyarlapád

Januári megfejtések

1. Isten éltesse!
3. Tanulj, hogy boldogulj.

Szólj, szám!

1. Egyetlen névelő megváltoztatja a mondat értelmét. Magyarázzátok meg röviden a két mondat jelentése közti eltérést: **Büszke** volt az öreg subájára. **Büszke** volt az öreg a subájára.

2. Nyugtával dicséred a napot. Mi jelent ez a közmondás? Keressetek még hasonló értelműeket.

3. Nyug- gyökünknek óriási családja van. Gyűjtések köréje néhány képzett, igekötős és más szóval összetett szógyermekét, szóunokáját, hadd örüljön a jó öreg!

Novemberi megfejtések: 1. Beszédes ruhanemek: kesztyű, nyaksál, fülvédő, fejkendő, zsebkendő, hajpánt, fürdőruha, télikabát, hálóing, kezeslábas, lábbeli, lovaglósizma, strandpapucs, stb. 2. Kiss Lehel görögteknősenek tört-magyar vallomását csodaszép versekben „javítottatok ki”. Íme néhány sor az átiratok közül: Nagy hellászi oszlopok a messzi, görög nyárban. Miért vagyok itt vajon? Ó, ha lenne szárnyam, utolérném vágyam? ~ Engem biza repülve senki utol nem érne. Szép hazám, mért nem vagy itt? Sóhajom az ének. Könnyezem is egy picit, helyesen nem beszélek, de te úgyis érted ~ remélem, te érted. Otthonom a víz s hegyek, Olümposzra mennék. Ha nem madár, hát légy legyek, csak ne teknős lennék. Többet nem is kérnék. **Nyertések:** Basarab Laura, Balánbánya; a marosvásárhelyi Dacia Iskola III. B osztálya; a csíkdánfalvi III. SbS osztály.

szó-móka

Lekváros buktával dicséred a napot!

(Balajthy Ferenc)

.....

Azt mondta a kovász ma, a legjobb hely Kovászna, odáig ő elmászna, s egy dagasztótekenőben farsangvégig kovász'na.

(Szőcs Margit)

MASZAT MŰVÉSZ ARCAI

Itt a farsang, a maszkabálok időszaka. Vannak olyan bálok, ahol csak jelmezben illik ilyenkor megjelenni. Ti milyen jelmezt, álarcot viselnétek szívesen?

Az **arckép** vagy **portré** mindig foglalkoztatta a képzőművészeket, legyen az a szobrászat, festészet vagy akár a grafika műfaja. Már az ókori egyiptomiak is nagy hangsúlyt fektettek az arcok, a különböző karakterek megjelenítésére.

Később, a reneszánsz korában, a XV. században az arcképet a természethűség magas fokára fejlesztették. A leghíresebb portréfestmény, a Mona Lisa, Leonardo da Vinci alkotása is ebből a korból származik.

Az arckép célja a hasonlóság, de akkor igazán művészi az alkotás, ha a kevésbé lényeges részletek mellőzésével, a modell jellemét, egyéniségét, szellemi világát is kifejezi.

A XIX. század közepétől, amióta megjelent a fényképezőgép, a portréfestészet nem tudta felvenni az új technikával a versenyt, ezért a festők új utakat, kifejezési eszközöket kerestek és keresnek.

A portréfényképezés – ami nem csupán arcképet, hanem inkább képmást jelentett – a fotóművészet legrangosabb válfaja lett. A XX. század második felében Amerikában jelent meg először az úgynevezett „sztárfotográfia”. Manapság pedig nagyon divatos a telefonnal készíthető önarckép-fotó, vagyis szelfi.

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Az önarckép
sajátos arckép, amelyen
a művész önmagát ábrázolja.
Készítsétek el ti is
önmagatok vagy egyik
társatok portréját.

**Havonta
3 díjat!**
sorozatunk

A novemberi pályázatra érkezett sok szép tájkép alkotói közül könyvjutalmat kap: **Iuhos Dávid Ábel**, Avasújváros (1); **Kolcsár Alpár**, Csíkszentgyörgy (2); és **Opra Evelin Andrea**, Csíkszentdomokos (3).

1

2

3

Nefertiti fáraónő
portréja (i. e. 1300)

Leonardo da Vinci:
Mona Lisa (1503)

Tihanyi Lajos:
Önarckép (1912)

Marilyn Monroe
sztárfotója (1955)

Levelező

Ha meghívnátok a karneválotokra, királykisasszonynak öltöznék, és visítva menekülnék a háromfejű sárkány elől. De a leveleitek elől nem menekülök ám!

Küldjete minél többet úgy, mint az itt felsorolt barátaim: **Gál Benjámín Attila**, Kend; **Deák Eszter**, Küsmöd; **Héjja Ádám**, Huszti Roland, Szatmárnémeti; **Kincses Ilka**, Székelykeresztúr; **Erdő Dorottya**, Kovászna; **Bocsárdi Abigél**, Gyurka Anita, Héderfája; **Kiss Kamilla** Csenge, Biharszentjános; **Milotai Judith Júlia**, Nagyvárad; **Kőrösi Mátyás**, Szalárd; **Sebestyén Ágota**, Bihardiószeg; **Marton Barbara**, Kátai Réka Melánia, Márkod; **Bódi Dóra**, Gergely Albert, Kun Brigitta, Kolozsvár; **Golicza Zsófia**, Homoródalmás; **Balogh Réka** és **Ágnes**, Simon Dávid, Magos György Hunor, Ilyés Anita Zsuzsanna, Nagy Zsófia, Pap László Tétény, Marosvásárhely; **Márton Evelyn** Kamilla, Gáll Árpád Csaba, Torda; **Sajter Klaus**, Csíkpálfalva; **Székely Réka**, Györfi Bernadett, Nyárádszereda; **Vincze Mihály**, Hadadnádasd; **Incze Noémi**, Csíkszereda; **Szfárli Johanna Beatrix** és **Zsanett Bernadett**, Gyulakuta; **Vita Adrienn**, Disznajó; **Cifra Erika** Noémi, Hármásfalu; **Vulcan Beatrix**, Datk;

Borbándi Brigitta, Torja; **Ambrus Tímea**, Segesvár; a **szatmárnémeti** Református Gimnázium III., a Hám János Líceum II., III.; a Bălcescu-Petőfi Iskola IV. C, a V. Lucaciu Iskola III. B, a Kölcsey Ferenc Főgimnázium IV.; a **kézdivásárhelyi** Molnár Józsiás Iskola IV. B; a **sepsiszentgyörgyi** Váradi József Iskola II. E, III. E, a Mikes Kelemen Líceum IV. A; a **marosvásárhelyi** Református Kollégium II., III., az Al. I. Cuza Iskola IV. C, a R. Guga Iskola III. C, a L. Rebreanu Iskola IV. E, a Dr. Bernády György Iskola III. D, a T. Vladimirescu Iskola III. C; a **csíkszentdomokosi** Cseralji Iskola III.; a **szászrégeni** A. Maior Iskola III. B, IV. B; a **gyergyószentmiklósi** Fogarasy Mihály Iskola III. A, IV. SbS, a Kós Károly Iskola III. A; a **székelyudvarhelyi** Orbán Balázs Iskola III. A, a Bethlen Gábor Iskola IV. B osztálya; a **kovásznai** III. B, C; a **lelei** II–III.; az **apácai** III.; a **szilágycsehi** II. A, III. B; a **csíkszentgyörgyi** IV. A; az **ivói** III–IV.; a **kápolnásfalvi** III.; az **olthévízi** III. B; az **esztelneki** II., III.; a **homoródalmási** III.; a **magyarlapádi** III.; a **marosludasi** III. D; a **kézdiszentléleki** IV. A; a **csíkdánfalvi** II., III. SbS; a **balavásári** III.; a **nyárádszeredai** III.; a **szilágypaniti** III.; a **krasznai** III. C; a **szilágyperecseni** III. B; a **csíkközmási** III.; a **csíkmenasági** II.; a **csernátoni** II.; a **zabolai** II. B; az **avasújjvárosi** III. B osztály; **árpádi, dési, kebele, seprődi** olvasóink.

● **Nemes Emese** tanító néni negyedikesei **Hármásfaluban** minden lapszámunkat átböngészik, feladatainkat megoldják, sőt az idéntől rendszeresen beküldik a megfejtéseket is. Úgy vélik, hogy a Napsugár szép és változatos.

● **Szodorai Melinda** tanító néni **szilágysomlyói** negyedikesei megmászta a Magura meredek domboldalait. Az volt a legjobb móka, hogy lefele gurigázva jöttek. Vajon a tanci is? Nálatok hogy hívják ezt?

- A februári Napsugár decemberben készült, amikor **Vajda Csilla tanítónő nagykendi osztálya**, és reméljük, még sok ezer olvasónk javában hímezte a Kisjézus ködmönkáját.

- „Az elcserélt tanítók”. **Székely Emőke** kezdeményezésére a **székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceum IV. és a Benedek Elek Líceum III. osztálya** testvérkapcsolatot kötött. A lekváros kenyér lakoma után a harmadikosok Emőke tancival a madarakról, a negyedikesek **Sebestyén Klára és Rákosi István tanítókkal** a rómaiakról tanultak. Nagy élmény volt mindkét gyereksapat és a tanítók számára is.

- **Fekete Erika és Orbán Tímea, a nagyváradi Szacsvey Imre Iskola Step by Step módszerrel oktató tanítói** temesvári kollégáikat hívták meg szakmai találkozóra, amelynek témája a helyes szép beszéd fejlesztése volt.

Bauer Mátyás,
Szatmárnémeti

- A **krasznahorváti farsangi bál**on együtt mókázott a magyar tagozat minden gyereke és pedagógusa. A műsort **Fülöp Hajnal tanítónő és Balla Irma** vallás- és magyartanárnő rendezte.

- Minden kedvenc rajzfilmhősötök megelévenedett a **nagyváradi Szent László Római Katolikus Teológiai Líceumban Tankó Veronika Zita tanító néni** osztályának karneválján. Merítsetek ötletet tőlük.

FEBRUÁR HÓNAPJA

Február hónapja
azért olyan kurta,
fogyatéknán már a
kolbász meg a hurka.
(Kányádi Sándor)

A jókedv viszont nincs fogytán, sőt farsang végén a legtombolóbb: mindenki bohóckodik, jelmezbe bújik, álarcos bálba készül. Kézimunkáitok is farsangos-bolondosak.

Fancsali Adélka osztálya a székesudvahelyi Tamási Áron Líceumban kartontányérből készített bohócot, aki februárban a telet, a rosszkedvet, ősszel a madarakat ijeszti el.

Ablakdísznek vagy álarcnak egyaránt vidám a fekete frakkos pingvin és a télriasztó varjú. Kartonból szabták **Szaniszlai Márta** tanító néni vetési kisdiákjai.

A pingvin fekete ruhájának fehér és narancssárga kellékeit textilből vagy papírból szabhatjátok.

Sokat tud az én kezem – gondolták **Bartha Denise** tanító néni tordaharasztsói kisdiákjai, miközben bohócot, hóembert készítettek csupa-csupa kézformából.

Egész falut népesíthetsz be a kartonhengerre ragasztott indián fiúkkal, lányokkal. Végül készíts magadnak törzsfőnöki fejdíszet. Az ötletet **Szucher Zsuzsa és Kovács Júlia**, marosvásárhelyi óvó néniktől lestük el a Pedagógiai Líceum Gyakorló Óvodájában.

Azonos formákból ragasztották, még sincs két egyforma közöttük. **Bunău Irén** tanító néni árpádi kisdiákjai kollázsbohócot ragasztottak, a festett mókamestert pedig színes dugókkal díszítették.

Mint nagyanyáink a téli estéken, **Székely Emőke** negyedikesei is virágokat hímeztek a **székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceumban**. Ellenőrzőjüket öltöztették csodaszép vászonköntösbe. Ez ötödikesként is emlékezteti majd őket a meghitt kézimunkaórákra.

Felhősapka, felhőpapucs között ível az ötszínű szivárvány. Még két gyerek, még két tréning – és teljes lesz a színskála.

Hámm! Cukormázás amerikai fánk úszógumiból. Hajcsavaró-cukorreszeléssel szórták meg.

Marton Irénke tanító néni nyárádszeredai osztályának jelmezötletei közül a hóléggömb tetszett leginkább. Egyszerű és szellemes. Készítsétek el ti is.

Szakács Anikó tanító néni székely-szenterzsébeti osztálya a tavalyi Napsugár-tábor legvidámabb csoportja volt. Farsangkor is százféle mókát találtak ki, és egész sereg bohócot készítettek.

A bűvár-jelmez legviccesebb részlete az „ásványvizes” oxigénpalack, amelynek tömlője cumiban végződik.

Az elültetett magvakból zöld hajtás sarjad, a kartonra ragasztott magvakból hangulatos kép kerekedik. Köllő Angéla osztálya a nagykárolyi V. Lucaciu Iskolában mindkét módszert kipróbálta.

Major Melinda tanító néni minden válaszüti kisdíákjában felébreszti az alkotókedvet. Kelme-festő hagyományokat elevenítettek fel, amikor sablonnal negatív és pozitív mintákat nyomtattak a vászonra.

Krammer Teréz tanító néni belényesi diákja, Szarvadi Arnold kartonból készült Süssü bábuját kicsit nagyobb kiadásban akár jelmezként is viselheted.

A farsanghoz hó is kell. **Nagy Gréta, Kemecsei Andrea tanító néni diákja** a nagyváradi 16-os Iskolában fekete kartonra fogkrémmel festette,

majd ebbe karcolta, és zsírkrétával itt-ott színezte a hófödte fenyvest.

Csedő Magdolna csík-szentgyörgyi osztálya a sötét alapon sablonnal letakarta a táj részleteit, a szabadon maradt felületet pedig fogkefe segítségével jó „havasra” spriccolta.

Locsi, locsi, vizecske. A habfürdő-jelmez buborékai fehér és kék lufik.

Hógolyóban hóember. **Szíjjártó Margit tanítványai** a nagyváradi 16-os Iskolában kartonkorongokat szabtak, színezték.

Doloczki Márta tanító néni diákjainak a szatmárnémeti Hám János Líceumban készült kollázsán török mecset, minaret és havas fácska fehérlik a téli éjszakában.

Irka-firka

Egy téli napon mily csodákat
fedezhetsz fel a hópihéőről?
Gondolkozz csak:
jégből-vízből vagy égből-kékből?
Szerinted miből?

Orbán Kármén, Nagyvárad

Hull a hó és hózik,
Szegény gyermek fázik.
Kályha mellett üldögél
Minden pici gyermek.

Papp Emese Szilvia,
Bihar

Itt a farsang, áll a bál,
Minden gyermek várja már!
Itt a sok finomság,
Vidám ének hangja száll.

Domahidi Krisztina,
Borsos Hanga,
Marosvásárhely

Megjött a tél, itt van újra,
Gyerekek játszanak
Kint a hóban.
Hóembert építenek,
És hógolyóznak,
Sokat énekelnek,
És táncolnak.

Kele Botond,
Kápolnásfalu

Szilágyi Levente,
Dés

Kurcsi Hilda, Körtevényfája

Készülődök, készülődök,
fánkot töltök, jelmezt öltök,
s a bálra verset költök.
Fáradt vagyok
nagyon-nagyon,
de a versem sehol
sem kapom.
A ruhámat felkapom,
s a versemet elmondom.

Szakács Anett,
Kézdivásárhely

Hétfőn finom a rétes,
Kedden üres a béles.
Szerdán süthetsz
almástésztát,
Csütörtökön palacsintát.
Pénteken kivágjuk a diófát,
Szombaton megesszük
a diócskát.

Vasárnapra mi maradt,
Az álmomban nem láttam.

Kelemen Andrea,
Gelence

A hópelyhek úgy hullanak
le, mintha ezernyi kristály
érné a földet. A hó azt jelen-
ti, hogy beköszöntött a tél.
A tél oly csodás, mert le-
szórja az összes havát. A
havat minden gyerek sze-
reti, mert lehet szánkózni és
hóembert építeni.

Török Anna,
Székelyudvarhely

Farkas Klaudia, Nagyvárad

Lestyán Szilvia,
Csíkszentgyörgy

A csillagok feljöttek az égre,
Az égre, mely feketés-kékes.
Álmodj, kisfiam, szebbnél-szebbet,
Anyá olvas meséket, verseket.
Álmodj szépeket!

Deák Panna, Székelyudvarhely

Munka, munka, munka,
nincsen semmi móka.
Mert ha móka volna,
Nem lenne több munka.

Czéczei Márk György
és **Kupás Kriszta,**
Szilágypanit

Nagy Tímea, Zabola

Fejér Ágota zabolai tanítványainak versei:

Február hideg havat fúj,
havazik, ezer pehely hull.
Nézem vígan, csodálkozom,
szánkózóm és korcsolyázom.
Izsán Tímea

Hideg van, havazik,
A gyermek megfázik.
Csizmát vett, nem fázik,
A lába nem ázik.
Gyúrhatja a hógolyót,
Mert az télén csudajót!
Harai Rebeka

Télen mindig hideg van,
de én nem fázom,
mert felhúzom a csizmát,
és egész estig játszom.
Izsán Bernadett

Hull a hó, hull a hó!
Jégen csúszni, jaj, de jó!
minden fehér s csillogó,
amit beborít a hó.
Száll a tél a levegőben,
van neki egy tekenője.
Tekenője teli hóval,
ki-kiönti zeneszóval.
Nagy Tímea

Volt egyszer két kiskutya, Buksi és Csöpi. Egyformák voltak, csak Buksinak kék nyakörve volt, Csöpinek zöld. Egyszer valaki levette a nyakörvéket, és a gazdájuk fordítva rakta vissza: Buksira a zöldet, Csöpire a kékét. Csöpi nem volt beoltva, másnap vitték, de Buksin volt a nyakörve, ezért őt vitték el az állatorvoshoz. Szerencsére ő felismerte Buksit. Visszacserélték a nyakörveket, és beoltották Csöpit. Jót nevettek a történeten.

Kádár Hunor, Torja

Bálint Andrea és Şuteu Renáta, Marosvásárhely

Napok, napok, születnapok,
úgy telnek, mint az évszakok.
Nyáron pancsolj nagyon sokat,
télen hóban ugrálj sokat.

Soós Balázs, Bihar

**András Csenge,
Gyergyószentmiklós**

**Fodor Andrea és Veress Kinga,
Marosvásárhely**

Ha az észből nincs elég,
Matekozzál, és lesz még!
Ha a matek nem megy neked,
Segítek, és lesz majd eszed.
A gép azt mondja: nem kell ész,
Játsszál rajtam, ennyi, kész!
De ha épp hívna, rá se ránts,
Azt mondd, hogy van már más!
Hatházi Tamás, Kolozsvár

Árkosi József, Tordaharaszto

Címlap:

TOMOS TÜNDE

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuşi nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: O45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.
CUI: 210622. Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-776x

KÖSZABÓCSA ÜZENETEI

Bakos Dávid Krisztián ezt a rengeteg érmet labdarúgóként nyerte, több országos bajnokság legjobb játékosa és gólkirálya, amihez persze nemcsak ügyes láb, hanem ész, szív és kitartás is kell. Büszke is rá Rácz Annamária tanító néni és a szászrégeni A. Maior Iskola IV. B osztálya.

**Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!**

A seprődi gyerekek népmeséket olvastak. Kálmán Kinga A Háromszemű, a kétszemű és az egyszemű címűt rajzolta le.

A csodaszarvas.
Szekeres Tamás rajza, Csikdánfalva

**Olvass,
és küldj rajzot róla!**

Pázsint Györgyi, a marosvásárhelyi T. Vladimirescu Iskola tanítója osztályával részt vett az agressziót megelőző programban, amelynek jelképe a gomb. Karperecet készítettek, hiszen ez a gyűrűhöz hasonlóan az összetartás jelképe.

Nagy Lenke ivói osztályában mindig történik valami érdekes. Farsangi jókedvében mindenki más-más állatalarcot készített magának. Osztályuk falát az illyefalvi Napsugár-táborból hazahozott bástyazászló díszíti.

**Küldj
képet osztályodról!**

E lapszám támogatói:

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alapítvány

nka
Nemzeti Kulturális Alap

RMDSZ
COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY

Vágjátok ki a bélyeget,
és ragasszátok nevetek mellé
az osztály közös gyűjtőlapjára.

Ára 4 lej, 400 Ft

